

Vergaderjaar 2022–2023

35 123

Machtiging tot oprichting van de Nederlandse financierings- en ontwikkelingsinstelling Invest-NL (Machtigingswet oprichting Invest-NL)

T

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 3 maart 2023

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ en voor Financiën² hebben kennisgenomen van de brief³ van 8 december 2022 inzake de tussentijdse evaluatie Invest-NL. De leden van de fractie van **GroenLinks** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen.

Naar aanleiding hiervan is op 26 januari 2023 een brief gestuurd aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

De Minister heeft op 16 februari 2023 aangegeven dat het beantwoorden van de vragen niet binnen de gebruikelijke termijn mogelijk is.

De Minister heeft op 2 maart 2023 inhoudelijk gereageerd.

De commissies brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier voor dit verslag,
De Boer

¹ Samenstelling:

Koffeman (PvdD), Faber-Van de Klashorst (PVV), Van Strien (PVV), Gerkens (SP), Atsma (CDA) (*ondervoorzitter*), Pijlman (D66), Schalk (SGP), Klip-Martin (VVD), Van Rooijen (50PLUS), Van Ballekom (VVD), Vos (VVD), Crone (PvdA), Dessing (FVD), Van Gorp (GL), Huizinga-Heringa (CU), Kluit (GL), Van der Linden (Fractie-Nanninga) (*voorzitter*), Meijer (VVD), Otten (Fractie-Otten), Prins (CDA), vacant (GL), Van der Voort (D66), Berkhout (Fractie-Nanninga), Raven (OSF), Karakus (PvdA) en N.J.J. van Kesteren (CDA).

² Samenstelling:

Essers (CDA) (*voorzitter*), Prast (PvdD), Backer (D66), Kennedy-Doornbos (CU), Faber-van de Klashorst (PVV), Van Apeldoorn (SP), Van Strien (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), N.J.J. van Kesteren (CDA), Schalk (SGP), Van Rooijen (50PLUS), Vos (VVD), Van Ballekom (VVD), Berkhout (Fractie-Nanninga), Crone (PvdA), Frentrop (Fractie-Frentrop), Geerdink (VVD), Karimi (GL) (*ondervoorzitter*), Van der Linden (Fractie-Nanninga), Otten (Fractie-Otten), Rietkerk (CDA), Rosenmöller (GL), De Boer (GL), Van der Voort (D66), Raven (OSF) en Fiers (PvdA).

³ *Kamerstukken I, 2022–2023, 35 123, S.*

BRIEF VAN DE VOorzITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT / LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSEL-KWALITEIT EN VOOR FINANCIËN

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Den Haag, 26 januari 2023

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor Financiën hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief⁴ van 8 december 2022 inzake de tussentijdse evaluatie Invest-NL. De leden van de fractie van **GroenLinks** hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De aanbevelingen op basis van de evaluatie van Invest-NL richten zich op de volgende vier gebieden: mandaat en positionering, operaties en strategie, communicatie en informatiehuishouding. Zij strekken ertoe om meer duidelijkheid te bieden over marktconformiteit, normrendement en verhouding financieel/maatschappelijk rendement, het type investeerder dat Invest-NL primair is, de verhouding directe en indirecte investeringen, de verhouding tot andere verschaffers van risicokapitaal en de verhouding tot andere publieke fondsen.

De leden van de fractie van GroenLinks lezen in uw brief van 8 december 2022 dat volgens u de praktijk laat zien dat er genoeg investeringskansen voor Invest-NL zijn waarbij de instelling zowel additioneel als marktconform kan opereren. Voorts lezen zij dat de evaluatie aanbeveelt om een keuze te maken tussen *impact* en *thematic investing*. Echter stelt u in bovengenoemde brief dat er geen keuze gemaakt hoeft te worden, aangezien Invest-NL afhankelijk van de situatie een van beide kan vervullen. Hierdoor lijken, volgens deze leden, cruciale aanbevelingen terzijde te worden geschoven. Zij vragen u dan ook om opnieuw naar de aanbevelingen te kijken en concreet aan te geven of u verwacht dat Invest-NL concrete acties zal ondernemen. En, zo ja, welke acties?

Deze tussentijdse evaluatie kan, volgens de leden van de fractie van GroenLinks, als een soort van nulmeting beschouwd worden voor de volledige evaluatie die zeven jaar na de oprichting van Invest-NL zou moeten plaatsvinden.⁵ Deelt u deze opvatting?

Invest-NL investeert zowel direct in ondernemingen als indirect via fondsen. Kunt u aangeven welke targets en verwachtingen u heeft voor de verhouding tussen directe en indirecte investeringen door Invest-NL? Invest-NL streeft naar een uiteindelijke verhouding van 30% indirecte investeringen en 70% directe investeringen. Heeft u hiervoor een specifiek tijdpad en doelstelling in gedachten? Zijn hierover door u concrete afspraken gemaakt met Invest-NL?

Tot slot concluderen deze leden dat het in het algemeen belangrijk is dat uw reactie op de aanbevelingen concreet worden aangescherpt. Hierdoor zou volgens hen verzekerd kunnen worden dat Invest-NL haar doelstellingen kan bereiken en maatschappelijke transitie kan versnellen.

⁴ Kamerstukken I, 2022–2023, 35 123, S.

⁵ Artikel 18, tweede lid, Machtigingswet oprichting Invest-NL.

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor Financiën zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 24 februari 2023.

Een afschrift van deze brief zal worden verstuurd naar de Minister van Financiën.

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
L.P. van der Linden

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
P.H.J. Essers

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2023

Op 26 januari 2023 hebben de leden van de fractie van Groenlinks schriftelijke vragen gesteld over de tussentijdse evaluatie van Invest-NL (169411.05U).

Hierbij deel ik uw Kamer mede dat de schriftelijke vragen niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord aangezien er nadere afstemming plaatsvindt. Ik zal de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2023

Hierbij zend ik uw Kamer de antwoorden op de vragen van de leden van de fractie GroenLinks over de tussentijdse evaluatie Invest-NL (169411.05U, ingezonden 26 januari 2023).

Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

1

(...) Voorts lezen zij dat de evaluatie aanbeveelt om een keuze te maken tussen impact en thematic investing. Echter stelt u in bovengenoemde brief dat er geen keuze gemaakt hoeft te worden, aangezien Invest-NL afhankelijk van de situatie een van beide kan vervullen. Hierdoor lijken, volgens deze leden, cruciale aanbevelingen terzijde te worden geschoven. Zij vragen u dan ook om opnieuw naar de aanbevelingen te kijken en concreet aan te geven of u verwacht dat Invest-NL concrete acties zal ondernemen. En, zo ja, welke acties?

Antwoord

De leden van de fractie van GroenLinks geven aan dat het erop lijkt dat aanbevelingen ter zijde worden geschoven. Deze suggestie deel ik niet. Een groot deel van de aanbevelingen zagen toe op het geven van meer duidelijkheid op een aantal onderwerpen met betrekking tot het mandaat en de positionering. Bij het aanbieden van het rapport aan uw Kamer ben ik hier uitgebreid op ingegaan. Wat betreft de keuze tussen *impact* en *thematic investing* heb ik aangegeven dat Invest-NL binnen haar mandaat de mogelijkheid heeft om zowel de rol van een *impact* investeerder als een *thematic* investeerder te vervullen en dat Invest-NL per thema bekijkt welke gewenste rol er voor de organisatie is. Het is juist belangrijk dat Invest-NL de mogelijkheid heeft de meest passende rol te vervullen aangezien de benodigde ontwikkelings- en financieringsbehoefte afhankelijk is van de specifieke maatschappelijke opgave. Om deze reden vind ik het niet opportuun om van Invest-NL te vragen om daar een keuze in te maken. De aanbevelingen die toezagen op het gebied van operatie, strategie, communicatie en informatiehuishouding heb ik ter beschikking gesteld aan Invest-NL. Invest-NL heeft mij laten weten hier opvolging aan te geven. Zo werkt Invest-NL nu onder andere aan een update van de eigen strategie waarin de door het onderzoeksbureau gedane aanbevelingen op het gebied van operatie, strategie en communicatie worden meegenomen. Ook wordt de aanbeveling dat Invest-NL de reeds ingezette verbeterslag op het gebied van informatiehuishouding vervolgt door Invest-NL concreet opgepakt.

2

Deze tussentijdse evaluatie kan, volgens de leden van de fractie van GroenLinks, als een soort van nulmeting beschouwd worden voor de volledige evaluatie die zeven jaar na de oprichting van Invest-NL zou moeten plaatsvinden. Deelt u deze opvatting?

Antwoord

De onderzoeksperiode van de volledige evaluatie zal de gehele 7-jaars termijn bevatten sinds de oprichting van Invest-NL (2020–2026). Invest-NL wordt dus op de gehele periode geëvalueerd. Op onderwerpen waar het mogelijk is en waarbij het van toegevoegde waarde is om de uitkomsten van de volledige evaluatie te vergelijken met de resultaten van de tussentijdse evaluatie, zal dit uiteraard ook plaatsvinden. Indien de vraag van de leden van de fractie van GroenLinks over de nulmeting dus toeziet op het relateren van de volledige evaluatie, zeven jaar na de oprichting, aan de tussentijdse evaluatie dan deel ik die opvatting.

3

Kunt u aangeven welke targets en verwachtingen u heeft voor de verhouding tussen directe en indirecte investeringen door Invest-NL?

4

Heeft u hiervoor een specifiek tijdpad en doelstelling in gedachten?

5

Zijn hierover door u concrete afspraken gemaakt met Invest-NL?

Antwoord vraag 3, 4 en 5

Invest-NL heeft mij laten weten dat het streeft naar een uiteindelijke verhouding van 70% directe investeringen en 30% indirecte investeringen. Het volume directe investeringen was in 2020 8% ten opzichte van het totale portfolio en is in 2022 toegenomen tot 37%. Hiermee laat Invest-NL al een goede ontwikkeling zien richting het doel. Invest-NL heeft de meeste capaciteit ingericht op het doen van directe investeringen, om van haar kant zo veel mogelijk bij te dragen aan het bereiken van dit doel. Invest-NL hangt hier echter geen concreet tijdpad aan omdat dit voor deel ook afhankelijk is van de ontwikkelingen in de markt, de kansen die zich voordoen en de mogelijke additionaliteit ten opzichte van private investeerders. De voortgang in de verhouding tussen directe en indirecte investeringen heeft mijn aandacht en ik zal in de appreciatie bij de jaarlijkse voortgangsrapportages hier nader op ingaan.